

**O‘zbekiston Respublikasi
Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi**

**60212000-Madaniyat va san’at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish
bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari**

Toshkent

ЎЗР ОУМТВ
Буйруқ № 365
"25" 08 2021 йил

1. ISHLAB CHIQLIGAN VA KIRITILGAN:

- O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti;

2. TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi huzuridagi Oliy va o'rta maxsus, professional ta'limi yo'nalishlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2021 yil "17" 08 dagi 03-sonli yig'ilishida ma'qullangan. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021 yil "18" 08 dagi 356-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

3. JORIY ETILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.

Mazkur malaka talabi "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti, Asosiy qoidalar", "Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori", O'zbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy meyoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishining umumiy tavsifi	4
1.1.	Qo'llanish sohasi	4
1.1.1.	60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi Malaka talabining qo'llanilishi.....	4
1.1.3.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	4
1.2.	60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining tavsifi	4
1.2.1.	60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari	4
1.2.2.	60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining obyektlari.....	5
1.2.3.	60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari	5
1.2.4.	60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari	5
2.	60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar ..	7
2.1.	Umumiy kompetensiyalar.....	7
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar	7
	Bibliografik ma'lumotlar	8
	Kelishuv varag'i	8

1. 60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish bakalavriat ta'lim yo'nalishining umumiy tasnifi

60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi va sirtqi ta'lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta'lim shakllari bo'yicha o'qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta'limda bakalavriat dasturining meyoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. 60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi malaka talabining qo'llanilishi.

Malaka talabi **60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish** ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta'lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta'lim yo'nalish bo'yicha malaka talablari, o'quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o'quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun ma'sul hamda o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta'lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor o'qituvchilari;
- ta'lim yo'nalishining o'quv reja va fan dasturlarini o'zlashtiruvchi oliy ta'lim tashkilotining talabalari;
- bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;
- ta'limni boshqarish bo'yicha vakolatli davlat organlari;
- oliy ta'lim tashkilotini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;
- oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;
- kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;
- oliy ta'lim tashkilotlariga o'qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari san'at va madaniyat muassasalaridagi ijodiy jarayonni tashkil etish, faoliyat tizimini takomillashtirish, umuminsoniy qadriyatlarni targ'ib qilish, san'at va madaniyat sohasida kompleks masalalarni yechish, madaniyat va san'at sohasini boshqarishga tegishli muammolarni hal qilishga yo'naltirilgan vositalar, usullar majmuasini qamrab oladi.

1.2.2. 60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining obyektlari:

Madaniyat va san'at sohasi faoliyatini tashkil etish, ijodiy-ishlab chiqarishni tashkil etish, aholining dam olishini tashkil qilish, badiiy jamoalarni tashkil etish va faoliyatini boshqarish, festival, ko'rik-tanlovlarni tashkil etish, O'zbekiston nomoddiy madaniy merosini muhofaza qilish va targ'ib etish bilan bog'liq tashkiliy va ijodiy ishlarni tashkillashtirish, aholi o'rtasida ma'naviy-ma'rifiy va tarbiyaviy ishlarni tashkil etish, madaniyat va san'at muassasalari faoliyatini tashkil etish jarayonlari, madaniyat va san'at muassasalarida ijodiy jarayonlari.

60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavriat bitiruvchilari pedagogik qayta tayyorlashdan keyin, professional talim muassasalarida ta'limning vakolatli boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o'qitish bo'yicha pedagogik faoliyati bilan shug'ullanish huquqiga ega bo'ladi. Bakalavriatning professional ta'lim yo'nalishlari bundan mustasno.

1.2.3. 60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- tashkiliy-boshqaruv;
- ijodiy-ishlab-chiqarish;
- ilmiy-tadqiqot;

1.2.4. 60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.

60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofiq bakalavriyat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo'lishi lozim:

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- ijodiy-ishlab chiqarish faoliyati sifatini boshqarish jarayonlarini ishlab chiqish va tatbiq qilish;
 - ijodiy-ishlab chiqarish jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan ishlab chiqarish jarayonlari va resurslarini rejalashtirish;
 - ijodiy-ishlab chiqarishda zamonaviy axborot texnologiyalar tizimini yaratish va ulardan foydalanish bilan bog'liq bo'lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash uslub va mexanizmlarini ishlab chiqish;
 - atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish;
 - kasbga oid muammolar yechimlarini amaliyotga tatbiq etish;
 - ijodiy-ishlab chiqarish jarayonida sifatni boshqarish;
 - ijrochilar jamoasi ishini tashkil qilish;
 - turli fikrlilik sharoitida boshqaruv qarorini qabul qilish;
 - birlamchi ishlab chiqarish guruh ishini tashkil qilish va uni boshqarish;
 - bajarayotgan faoliyati bo'yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirgan ishining natijalarini baholash;
- ishlab chiqarish jarayonlarining atrof-muhit muhofazasi, yong'in, texnika va mehnat xavfsizligi talablariga mosligini monitoring qilish.

Ijodiy-ishlab chiqarish faoliyatida:

- madaniyat va san'at sohasi bo'yicha (*tadbirlar, seminarlar, ko'ngil ochar tadbirlar*) tadbirlar rejasini ishlab chiqish;
- bajarilayotgan tadbirlar mavzusi bo'yicha xulosalar ishlab chiqish va tadqiq qilish;
- tadbirlar va dasturlar bo'yicha hujjatlarni ishlab chiqish;
- madaniyat va san'at sohasi bo'yicha aholiga madaniy va maishiy xizmat ko'rsatishni tashkil etish;
- madaniyat va san'at sohasi bo'yicha aholiga madaniy va maishiy xizmat ko'rsatishning amaliy jarayonlarini ishlab chiqish va qo'llash.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

- respublika va xorijda chop etilgan madaniyat va san'atga oid ilmiy-ijodiy axborotlarning ilmiy manbalarini o'rganish;
- madaniyat va san'at sohasi obyekti va predmetlarini nazariy va amaliy muammolariga oid ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarishda ishtirok etish;
- mavzu bo'yicha ilmiy-ijodiy ma'lumotlarni yig'ish, ishlov berish, tahlil qilish va olingan ma'lumotlarni tizimlashtirishda ishtirok etish;
- ilmiy-ijodiy natijalarni va ishlanmalarni amaliyotga tatbiq etishda qatnashish.

2. 60212000-Madaniyat va san'at muassasalarini tashkil etish hamda boshqarish ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olishi;
- dunyoqarash bilan bog'liq falsafiy bilimlarga tizimli ega bo'lishi, mustaqil tahlil qila olishi, kasbiy faoliyatida ularni hisobga olib bilishi;
- madaniyat va san'at sohasida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda hayotda va o'z kasb faoliyatida foydalanish bilishi;
- axborot yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, o'z kasbiy faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;
- tegishli bakalavriat yo'nalishi bo'yicha raqobotbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishi;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida tassavvurga ega bo'lish.

2.2 . Kasbiy kompetensiyalar:

- meyoriy-huquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va ulardan kasbiy faoliyatda foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- ijodiy jarayonni tashkillashtira olish;
- madaniyat va san'at muassasalari ish rejalarini ishlab chiqish, nazorat qilish va kerakli hollarda talab darajasiga moslashtirish;
- ijodiy jamoalar faoliyatini muvofiqlashtira olish;
- madaniy tadbirlar o'tkazishni tashkillashtirish jarayoniga rahbarlik qila olish;
- madaniyat va san'at sohasi tizimlari ish holatini doimiy nazorat qilib borish;
- tahlillar o'tkazish va kerakli hollarda ularni ish holatini muvofiqlashtirish;
- tadbirlarini ishlab chiqish va joriy etish;
- madaniy tadbirlarning yangi zamonaviy shakllarini ishlab chiqish va tashkillashtira olish;
- noyob talantli, ijodkor, iste'dod egalari faoliyatiga imkoniyat yaratish va targ'ib qila olish;
- aholining madaniy dam olishini tashkillashtira olish, nomoddiy madaniy merosni asrab-avaylash va uni targ'ib qilish kabi ko'nikmalariga ega bo'lish.

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

Madaniyat va san'at muassasalari boshqaruvi. Madaniy-ma'rifiy faoliyat asoslari, madaniy-ma'rifiy muassasalarning turlari va ularning ish shakllari, davlat va nodavlat muassasalari, davlat muassasalarining tizimi, madaniyat va san'at muassasalarda havaskorlik jamoalarini tashkil etish, muassasalarning moliyalashtirilishi, madaniyat va san'at muassasalari tizimi, madaniyat va san'at muassasalari faoliyatini tashkil etish, "xalq" va "namunali" havaskorlik jamoalari, havaskor badiiy jamoalar, madaniy tadbirlar usullari va shakllari, madaniy-ma'rifiy muassasalarda nomoddiy madaniy merosni saqlash va targ'ib etish, xalq ijodiyoti va havaskorlik san'atini rivojlantirish, madaniyatda menejment va iqtisod yo'nalishi bo'yicha predmetning turlarini tahlil qilish, bozor iqtisodiyoti davrida ta'lim, madaniyat va san'at yo'nalishi bo'yicha konsepsiya, boshqaruvni bozor munosabatlariga moslashtirish, ijodiy guruh ishchilari mehnatini tashkil qilishning huquqiy asoslari va uning zamonaviyligi, madaniyat sohasida iqtisodning istiqbolli yo'nalishi.

ISHLAB CHIQILDI:

O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti

Rektor I. Yuldashev

2021-yil "24" 04

KELISHILDI:

**O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi huzuridagi
Oliy ta'limni rivojlantirish tadqiqotlari va ilg'or texnologiyalarini tadbiq etish
markazi**

Direktor v.b. M. Esonov

2021-yil " " "

**O'zbekiston Respublikasi
Madaniyat vazirligi**

Ta'lim muassasalari va sohani metodologik ta'minlash boshqarmasi

Boshliq S. Madiyev

2021-yil " " "

M.O'.

**O'zbekiston Respublikasi
Madaniyat vazirligi**

**Respublika madaniyat muassasalari faoliyatini tashkil etish ilmiy-metodik
markazi**

Direktor v.b. H. Ro'ziboyev

2021-yil " " "